

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ
विशारद (बी.ए) योग
शरीरशास्त्र
द्वितीय वर्ष- तृतीय सत्र

प्र. १ - योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा

(१०)

१) सजीवांचे वर्गीकरण अभ्यासताना ----- यांच्या पंचसृष्टी वर्गीकरण पध्दतीची माहिती घेतली.

अ. व्हिटाकर ब. एम्.जे.शिल्डेन क. थिओर श्वान ड. आर.विरशा

२) चेतासंस्थेमध्ये न्यूरॉन व ----- पेशी असतात

अ. मज्जातंतू ब. संयोगी क. डेन्ड्राईट ड. अक्षतंतू

३. मूत्रपिंडातील गाळण्यांना----- म्हणतात.

अ) ग्लोमिरुलस ब) बोमन्स कॅप्सूल क) नेफ्रॉन ड) लूप ऑफ हेन्ले

४) तोंड, घसा व अन्ननलिकेचा पहिला भाग येथे----- स्नायू असतात.

अ) ऐच्छिक ब) अनैच्छिक क) पट्टहीन ड) मृदू

५) अन्नमार्गात अन्न पुढे ढकलण्यासाठी----- मुव्हमेंट होते.

अ) ऐच्छिक ब) वर्तुळाकार क) पेरिस्टल्टिक ड) मागे-पुढे

६) घशामध्ये एकूण ----- मार्गांची तोंडे उघडतात.

अ) पाच ब) सात क) दोन ड) तीन

७) ब्रश बॉर्डरच्या आंत्ररसात ----- चे पचन पूर्ण करणारी एन्झाईम्स पण असतात.

अ) स्निग्ध पदार्थांचे ब) प्रथिनांचे क) कार्बोहायड्रेट्सचे ड) क्षारांचे

८) वायुकोशाभोवती असलेल्या वाहिनीत ----- रक्त असते.

अ) ऑक्सिजनेटेड ब) डिऑक्सिजनेटेड क) प्रचंड दाबाखाली ड) शुध्द

९) फुफ्फुसात हवा आत येणे व बाहेर जाणे याला ----- म्हणतात.

अ) बाह्यश्वसन ब) आंतरश्वसन क) पेशीय श्वसन ड) पल्मोनरी व्हेंटिलेशन

१०) अन्न, पाणी गिळताना----- मुळे श्वासनलिका बंद होते.

अ) एपिग्लॉटिस ब) पडजीभ क) स्वरयंत्र ड) कार्टिलेज

प्रश्न २. टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

(२०)

१) स्वादूपिंड

२) आंत्ररस

३) स्नायूपेशीजाल व स्नायूसंस्था

४) घसा

प्र. ३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतीही दोन)

(२०)

अ) फुफ्फुसातील रचना वर्णन करा व फुफ्फुसामध्ये रक्त ऑक्सिजनेटेड कसे होते ते वर्णन करा.

ब) दाताच्या उभ्या छेदाची आकृती काढून रचना वर्णन करा. दातांचे प्रकार सांगा.

क) लहान आतड्यातील पचन व अभिशोषणाची माहिती लिहा.

ड) यकृताची रचना व कार्य सविस्तर लिहा.

शरीरशास्त्र

बी.ए.योग

द्वितीय वर्ष- चतुर्थसत्र

प्र. १ - योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा

(१०)

१. त्वचेतील ----- पेशी रंगद्रव्य तयार करते.

अ) मेलॅनोसाईटस् ब) लॅंगरहॅन्स् क) मर्कल ड) केरॅटिनोसाईटस्

२. हेअर फॉलिकलच्या तळाला ----- म्हणतात.

अ) केसाचे मूळ ब) पॅपिला ऑफ द हेअर क) क्वॉर्टेक्स ड.मॅट्रिक्स

३. तैल ग्रंथी ----- ला जोडलेल्या असतात.

अ) धर्मग्रंथी ब) आंतर त्वचेला क) हेअर फॉलिकल ड) अरेक्टर पायली स्नायू

४. उत्सर्जक इंद्रियांपर्यंत त्याज्य घटक पोचवण्याचे काम----- करते.

अ) रक्त ब) तांबडयारक्तपेशी क) लिम्फ ड) मूत्रवाहिनी

५. रक्तवाहिन्यांचे सर्वात आतले आवरण ----- आहे.

अ) स्नायूंचे ब) संयोगीपेशीजालाचे क) एन्डोथेलियम ड) फायबर्सचे

६. हृदयाच्या ----- च्या आकुंचनाबरोबर महाधमनीत जोरात रक्त ढकलले जाते.

अ) डाव्या जवनिकेच्या ब) उजव्या जवनिकेच्या क) डाव्या कर्णिकेच्या ड) उजव्या जवनिकेच्या

७. -----पेशी रक्तप्रवाहाविरुद्ध जाऊ शकतात .

अ) लाल रक्त ब) श्वेत क) प्लेटलेटस् ड) हिमोग्लोबिन असलेल्या

८. हृदय----- हाडामागे आहे.

अ) उरोस्थि ब) बरगडयांच्या क) झिफॉईड ड) थायमस

९.----- उजव्या अधोजत्रुशीरेमध्ये लिम्फ देते.

अ. थोरॅकसिक डक्ट ब. इंटेस्टायनल टूंक क. राइट लिम्फॅटिक डक्ट ड. सबक्लेव्हियन शीर
१०.1 प्रकारच्या लिम्फोसाईट्सची वाढ ---- ग्रंथीत पूर्ण होते.

अ) स्प्लीन ब) थायमस क) लिव्हर ड) थायराईड

प्र. २. टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

(१०)

- १) रसा भिसरण संस्थेचे कार्य
- २) केसाची रचना
- ३) श्वेतपेशींचे प्रकार
- ४) रक्ताभिसरणाचे प्रकार

प्र. ३. सविस्तर उत्तरे लिहा

(२०)

- १) हृदयाच्या उभ्या छेदाची आकृती काढून वर्णन करा. रक्ताचे घटक कोणते?
- २) त्वचेच्या उभ्या छेदाची आकृती काढून वर्णन करा त्वचेच्या उभ्या छेदाची आकृती काढून वर्णन करा. त्वचेची कार्य लिहा.
- ३) रस (लिम्फ) म्हणजे काय? रसाभिसरण संस्था सविस्तर वर्णन करा.
- ४) रक्तवाहिन्याच्या छेदाची आकृती काढून वर्णन करा. रक्ताची कार्य लिहा.

